

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Tomáše Langáška a Filipa Dienstbiera v právní věci navrhovatelů: **a) Ing. B. L., b) Ing. P. D., c) Zemědělské družstvo Luštěnice**, sídlem Nová ulice 225, Luštěnice, **d) R. H., e) K. H.**, všichni zastoupeni Mgr. Janem Špačkem, advokátem, sídlem Dobrovského 13, Praha 7, proti odpůrkyni: **obec Charvatce**, sídlem Charvatce 78, zastoupená Mgr. Evou Průchovou, advokátkou, sídlem U Studánky 250/3, Praha 7, týkající se návrhu na zrušení části opatření obecné povahy – změny č. 3 územního plánu obce Charvatce, schválené dne 26. 8. 2022 usnesením Zastupitelstva obce Charvatce č. 170/2022, v řízení o kasační stížnosti odpůrkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 6. 12. 2023, č. j. 59 A 35/2023 - 101, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se odpůrkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Praze, kterým byla částečně zrušena změna č. 3 územního plánu odpůrkyně (schválená dne 26. 8. 2022 usnesením Zastupitelstva obce Charvatce č. 170/2022) v části, v níž byly z územního plánu vypuštěny zastavitelné plochy PZ03 a PZ10, a to ve vztahu k pozemkům parc. č. XA [ve vlastnictví navrhovatele b)], parc. č. XB [ve vlastnictví navrhovatele c)], parc. č. XC [ve vlastnictví navrhovatelů d) a e)] a parc. č. XD [ve vlastnictví navrhovatelky a)], vše v kat. území X. Dnem právní moci rozsudku krajského soudu se vyjmenované pozemky staly součástí ploch vymezených územním plánem k zastavění ve smyslu § 2 odst. 1 písm. j) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

[2] Stěžovatelka současně požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V návrhu uvedla, že po vydání napadeného rozsudku krajského soudu mohou navrhovatelé začít realizovat kroky směřující k dělení či scelování pozemků v plochách PZ03 a PZ10 a k získání stavebních povolení. Při nepřiznání odkladného účinku by v případě vyhovění kasační stížnosti a zrušení napadeného rozsudku bylo jen stěží možno navrátit původní stav, tedy učinit z ploch PZ03 a PZ10 opětovně plochy nezastavitelné, neboť dotčené pozemky (na nichž se nachází půda nejvyšší bonity) mohou

být v mezidobí navrhovateli zastavěny, a nevratně tak poškozen veřejný zájem. Stěžovatelka také poukázala na možný vznik újmy v podobě nákladů vynaložených na přípravu výstavby, které by odpůrkyně musela v souladu s § 102 odst. 2 stavebního zákona vlastníkům pozemků (navrhovatelům) nahradit. Zabránění nevratnému stavu v podobě zastavění pozemků představuje dle stěžovatelky vyšší hodnotu než případný dočasný odklad realizace zastavění pozemků do doby, než Nejvyšší správní soud rozhodne ve věci samé. Přiznání odkladného účinku se dle stěžovatelky nedotkne jiného veřejného zájmu ani práv třetích osob.

[3] Navrhovatelé ve vyjádření poukázali na skutečnost, že stěžovatelka dostatečně netvrdí a nedokládá nepoměrně větší újmu, která by měla vzniknout výkonem rozhodnutí, a proto již z tohoto důvodu nelze kasační stížnosti odkladný účinek přiznat. Současně mají za to, že přiznání odkladného účinku je v rozporu s veřejným zájmem. V této souvislosti poukázali na diskriminační přístup, upřednostňování soukromých zájmů osob „napojených na radnici“ a na poměry panující v obci, která svou činností fakticky činí kroky proti sociální soudržnosti.

[4] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení podaného návrhu a dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě naplněny.

[5] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.*

[6] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalované usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[7] Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že § 73 s. ř. s. upravuje rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, zatímco v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části schází pro rozhodování o odkladném účinku zákonný podklad (usnesení ze dne 6. 10. 2010, č. j. 9 Ao 4/2010-20). Nejvyšší správní soud však ve své další judikatuře dovodil, že v řízení o kasační stížnosti směřující proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části takový zákonný podklad existuje a představuje jej § 107 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 29. 3. 2016, č. j. 4 As 217/2015-182, č. 3415/2016 Sb. NSS, body 40 až 53). Odkladný účinek jako dočasná procesní ochrana odpůrce jako stěžovatele před okamžitými právními následky zrušujícího soudního rozhodnutí tak může vést právě k zamezení nepříznivým důsledkům zrušujícího rozsudku krajského soudu po dobu kasačního řízení (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2022, č. j. 1 As 211/2022-33, bod 12).

[8] Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu,

pokračování

na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není zrušeno. Odkladný účinek má proto charakter výjimky z pravidla, že kasační stížnost odkladný účinek nemá, a měl by tak být přiznáván pouze v případech, které svou specifickou povahou takový postup odůvodňují. Je-li přiznání odkladného účinku výjimkou, znamená to (mimo jiné), že újma, která hrozí, nesmí být bagatelní, nýbrž naopak významná, tedy taková, která odůvodňuje, aby v konkrétním případě nebylo pravidlo, že kasační stížnost odkladný účinek nemá, nebylo výjimečně uplatněno (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS, bod 65, a ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, bod 25).

[9] Ve vztahu k návrhům na přiznání odkladného účinku podávaným žalovaným správním orgánem (v nyní posuzované věci odpůrkyní jako stěžovatelkou) pak judikatura Nejvyššího správního soudu (usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006-49, č. 1255/2007 Sb. NSS, nebo ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS) vychází z toho, že úkolem žalovaného správního orgánu je v soudním řízení hájit zákonnost jím vydaného správního rozhodnutí (v nyní souzené věci zákonnost vydaného opatření obecné povahy) a veřejný zájem. V zájmu zachování zásady rovnosti v řízení před soudem proto nelze žalovanému či odpůrci (jako stěžovateli) odepřít právo domáhat se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve vztahu k jím hájeným veřejným zájmům. Půjde však o případy výjimečné, „*kdy odložení účinků rozhodnutí krajského soudu bude podmíněno ochranou důležitého veřejného zájmu, jehož ohrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem*“ (výše citované usnesení rozšířeného senátu č. j. 10 Ads 99/2014-58, bod 27).

[10] Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci ve smyslu výše naznačených východisek shledal existenci důležitého veřejného zájmu, jehož ohrožení představuje nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám.

[11] Stěžovatelka odůvodnila návrh na přiznání odkladného účinku především tím, že po vydání napadeného rozsudku mohou navrhovatelé začít realizovat kroky směřující k dělení či scelování pozemků v plochách PZ03 a PZ10, k získání potřebných povolení k výstavbě a tyto pozemky zastavět. Popsané stavební záměry navrhovatelů nejsou hypotetické, neboť se již v minulosti pokoušeli získat územní rozhodnutí o dělení pozemků za účelem výstavby celkem třiceti čtyř rodinných domů, což vyplývá přímo z obsahu kasační stížností napadeného rozsudku (body 6 a 38). Plochy dotčené zrušujícím rozsudkem krajského soudu jsou tedy nyní zastavitelné a jejich zastavení navrhovateli (jako stavebníky) hrozí. Ani případná budoucí změna podoby územně plánovací dokumentace, která by výstavbu v řešených plochách opětovně vyloučila, by nepůsobila zpětně. Pokud by navíc navrhovatelé již disponovali pravomocnými územními rozhodnutími, byli by proti případným pozdějším změnám územního plánu chráněni i v rámci navazujících stavebních řízení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 8. 2023, č. j. 9 As 105/2023-41, bod 19, a ze dne 12. 9. 2012, č. j. 1 As 107/2012, č. 2742/2013 Sb. NSS, body 30 až 32).

[12] V případě nepřiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti a následného zrušení napadeného rozsudku krajského soudu (v důsledku čehož by plochy PZ03 a PZ10 ve vztahu k pozemkům navrhovatelů opět přestaly být plochami zastavitelnými), se tudíž z hlediska stěžovatelky (obce) a jí hájeného veřejného zájmu na ochraně nezastavitelného území (půdy s vysokou bonitou) jedná o hrozbu nevratné změny v území. Taková újma je dle Nejvyššího správního soudu nepochybně větší než újma hrozící navrhovatelům, která spočívá v relativně nedlouhém časovém posunu realizace jejich stavebních záměrů na pozemcích dotčených změnou územního plánu (obdobně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2016, č. j. 8 As 152/2015-64, bod 27). Nejvyšší správní soud tak má za splněnou první podmínku pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti spočívající v existenci nepoměrně větší újmy hrozící důležitému veřejnému zájmu, který hájí stěžovatelka, oproti újmě, která by mohla vzniknout jiným osobám, bude-li kasační stížnosti odkladný účinek přiznán.

[13] Z hlediska druhé podmínky pro přiznání odkladného účinku pak Nejvyšší správní soud neshledal, že by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s jiným důležitým veřejným zájmem, který by měl v dané věci převážet.

[14] Nejvyšší správní soud proto podanému návrhu vyhověl a kasační stížnosti odkladný účinek přiznal.

[15] Současně připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku (i bez návrhu) usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.). Závěrem Nejvyšší správní soud doplňuje, že z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. ledna 2024

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu